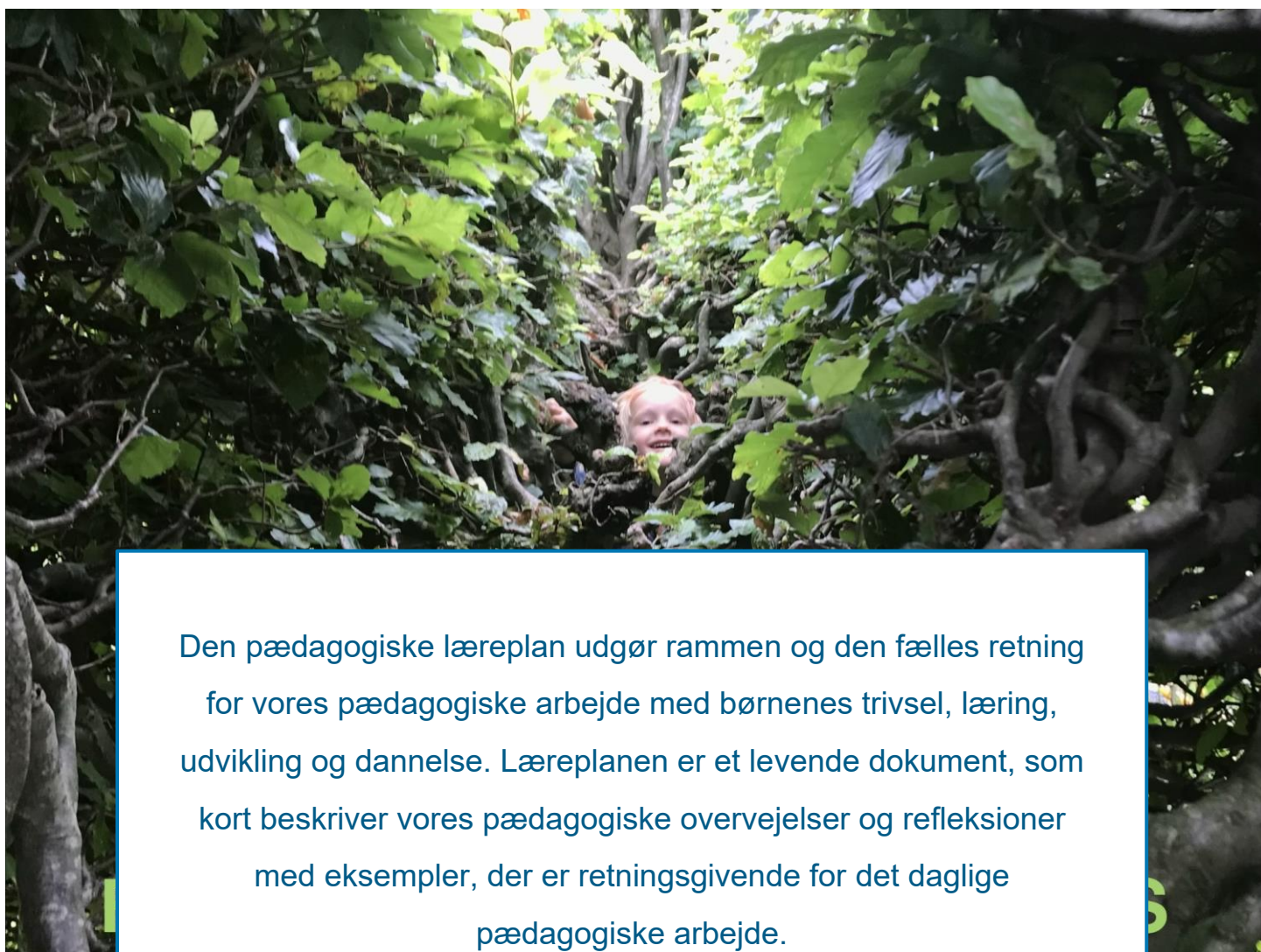
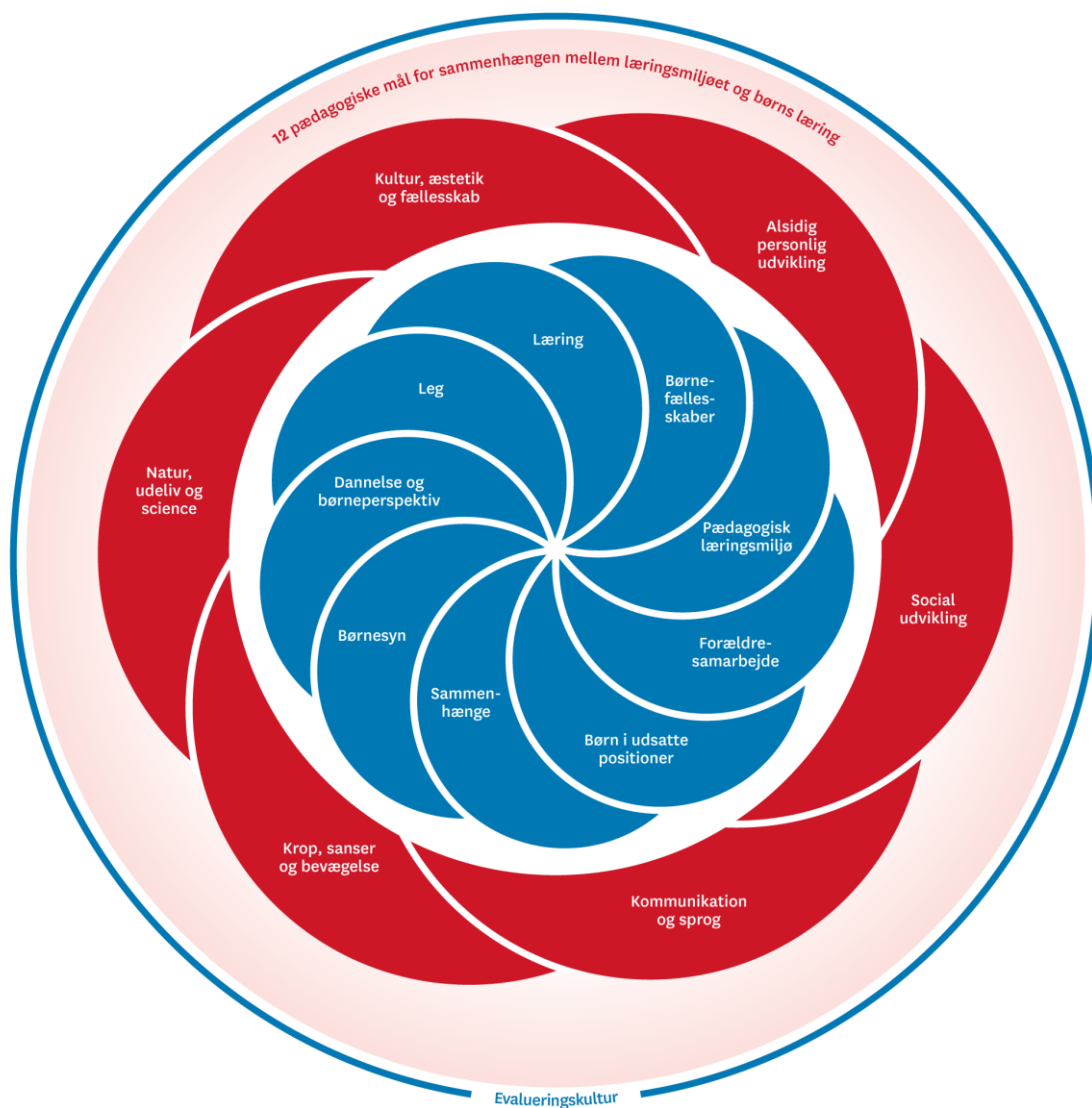

Pædagogisk læreplan for Feldballe Frie Børnehus 2026

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [*Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold*](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Giv dit barn de bedste første år i et trygt og nysgerrigt fællesskab

Velkommen til Feldballe Frie Børnehus – et levende fællesskab for de 0-6-årige, hvor børn vokser i deres eget tempo, omgivet af natur, nærvær og voksne, der ser dem. Siden 2017 har Børnehuset været en del af Feldballe Friskole & Børnehus, og vi er naboer til friskolen – kun adskilt af et stort fælles udeområde. Hos os handler alt om vækst: børnenes vækst, fællesskabets vækst og den forståelse, der vokser frem, når nysgerrighed får lov at gro.

Vi arbejder ud fra profilen "Det vi vander vokser" – en tanke, der følger børnene fra deres første dag i vuggestuen til de forlader os som Startere klar til 0. klasse. Det er også fundamentet, som skolens arbejde med Rødder & Vinger er bygget videre på.

Vi forstår vækst, som betingelsen for al livs begyndelse: kernen i fortid, nutid og fremtid. Forudsætningen for flora og fauna uden vækst, ingen rødder og vinger. Grundlaget for en sund tilgang til livets cyklus.

Fra Spilop til Starter

Børnehuset er delt i en vuggestue og en børnehave, men vi er også meget sammen på tværs af alder og afdeling. Vejen gennem Børnehuset har sine egne navne: Spilopper i vuggestuen, Krudtugler i børnehaven, og til sidst Tyvstartere, der som de ældste begynder at tyvstarte på samarbejdet med skolen. Vi kalder denne sammenhæng for **Den Røde Tråd**, og den følger børnene hele vejen til de unge mennesker går ud af 9. klasse.

Læring, der begynder med undren

Vi arbejder inspireret af ProjektBaseret Læring (PBL) – med vores pædagogiske gummistøvler solidt plantet i den systemiske tilgang til barnet. Børnene rører ved, lugter til og smager på det, vi omgiver os med, og vi tager udgangspunkt i deres egen nysgerrighed. Det giver en læring, der sanses og huskes.

Natur som klasseværelse

Børnehuset ligger midt i Djurslands skønneste naturområder – skove, søer og åbne landområder, som vi færdes i hver dag. Vores egen have er stor nok til, at børnene kan gemme sig i den, og uanset hvilken retning vi går uden for hegnet, ender vi i vidunderlig natur.

Voksne, der ser jeres barn

Alle medarbejdere i Børnehuset er uddannet i ICDP, som sikrer, at vi arbejder bevidst og professionelt med børnenes relationer og samspil. Vi tror på, at børn dannes grundigt og grundlæggende, når de mødes af voksne, der er nærværende, nysgerrige og trygge at læne sig op ad.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Vi tror på at børn ikke er ens og at det derfor også er vigtigt at turde behandle dem forskelligt, at kunne forklare og stå ved at forskellige børn kommer med forskellige vilkår, mens vi netop også værner dem til og med tiden kræver at de kan færdes og trives i fællesskabet. Det ligger implicit i vores relationsarbejde.

I Feldballe Frie Børnehus arbejder vi side om side med skolen bevidst med at skabe en hverdag, hvor dannelsen sker gennem leg, handling, relationer og refleksion. Det kræver en praksisnær, oplevelsesrig og værdibåret tilgang, hvor børnene får mulighed for at vokse op som autonome og ansvarlige mennesker i fællesskab med andre.

Vi tror på at læring sker når børnene får mulighed for i leg at sanse sig frem, at støde på forhindringer og undringer. Vi vil give dem mulighed for i kreative processer at finde svar og opfinde løsninger, ved bevidst at følge deres spørgsmål og spor.

Vi vil tage ansvar for at supplere med relevante hints, ledetråde og vink, som børnene selv kan opfange/opdage og bygge videre på.

Vi ønsker at børnene indgår i de relationer de selv finder og ønsker og at de oplever at de kan indgå i relationer, de ikke selv havde fundet.

Vi arbejder for at de indgår i børnefællesskaber på tværs: og oplever at de finder deres plads hver især i det nære: i Vuggestuen, så børnehaven, senere som en del af hele Børnehuset og endelig som en lille, men vigtig brik, i den store sammenhæng med skolen.

Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi pædagoger skal facilitere situationer, hvor børnene møder verden på en sanselig og kropslig måde – gennem vores hverdag i Huset med oplevelser, aktiviteter og eksperimenter, der giver stof til refleksion.

Læring der begynder med et frø – og en øjeblikkelig undren

På Feldballe Frie Børnehus er ProjektBaseret Læring (PBL) en naturlig del af hverdagen, længe før børnene sætter sig ved et skolebord. Vi tror på, at de mindste børn lærer bedst, når de får lov at undersøge, røre, smage og undre sig – og når deres egne spørgsmål får lov at sætte retningen for det, vi arbejder med.

Fra tomatkive til frøpose

Vores projekter skaber mening, fordi de hænger sammen over tid. Et konkret eksempel: Vi sår en tomatkive fra madpakken, følger den spire, giver den de rette betingelser for at gro, høster tomaten, tilbereder og spiser den – og gemmer frø til næste års produktion og til julens frøpose-gaver. Vi gentager processen igen og igen, og børnene lærer at evaluere både sig selv og hinanden undervejs.

Spørge-hjørnet

Vi tager udgangspunkt i børnenes nysgerrighed og samler op på deres spørgsmål i vores "Spørge-hjørne". Her får hverdagens undren en fast plads, og børnenes egne spørgsmål bliver ofte kimen til nye, mindre projekter ved siden af årets store forløb. Som eksempel: vi "sår" også ostehapsen, hvis børnene spørger til om vi kan lave en ostehapse-plante i lighed med tomatplanten.....

Fremvisning og fejring

Ligesom på skolen afsluttes vores projekter med, at børnene viser deres arbejde frem – for forældre, for hinanden og for de voksne, der har fulgt processen. Vi har besøg af og besøg hos samarbejdspartnere undervejs, og traditionen om at fejre det, vi har lært sammen, er en fast del af vejen.

En evaluering, der giver mening

Ud fra de 6 læreplanstemaer har vi udviklet vores eget evalueringsmateriale, som sikrer, at arbejdet med det enkelte barns udvikling altid tager afsæt i de mål, vi skal leve op til ifølge den styrkede læreplan – uden at det går ud over legen og glæden.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Feldballe Frie Børnehus har vi et forældrevalgt forældreråd, som i tæt samarbejde med leder og medarbejderrepræsentant sparrer om såvel praktiske spørgsmål og overvejelser som pædagogiske refleksioner, ligesom de har høringsret ved større beslutninger som f.eks. i ansættelsesprocesser. Forældrerådet er tovholdere for forskellige trivselstiltag som f.eks. forældrekafe.

Vi tror på at børn bliver smittet af helt konkret at se deres forældre holde af at være sammen. Vi faciliterer derfor gerne at dette gøres muligt, tydeligt og synligt.

Til vores forældremøder beder vi ofte forældrerådet tage initiativ til ikke-pædagog-styrede samtaler forældrene imellem om de aktuelle og vedrørende emner, der fylder for dem.

I Feldballe Frie Børnehus stiller vi os altid til rådighed for samtalen med forældrene, den der pludselig er behov for og den der er aftalt på papiret i god tid. Vi giver os altid tid til småsnak og overleveringer ved afhentning og aflevering.

Men vi er meget tydelige omkring at de mere betydningsfulde eller svære samtaler ikke må foregå med barnet som medlytter.

Vi appellerer altid med et nik til forældrene at vi ønsker at tale sammen i telefonen efter den svære aflevering eller opfordrer til at aftale et møde på et andet tidspunkt, væk fra børneører. Medmindre naturligvis, at der er tale om et bevidst pædagogisk greb netop at lade barnet høre hvad vi italesætter.

Døren til kontoret er også altid åben for forældrebesøg og lederen tilgængelig for en snak eller spørgsmål.

Vi bruger gerne vores forældre (som også alle er en del af vores fælles ressourcebank for Feldballe Friskole og Børnehus) aktivt i Huset, ved at indkalde dem som evt. eksperter på et relevant felt.

Vi har et fast rul for forældresamtaler ved indkøring, evaluering, overgang og afslutning af de forskellige årgange.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi tror på at alle børn har iboende ressourcer, som skal findes, forløses og bruges positivt.

Vi arbejder inspireret af NUZO og arbejder med børnene i mindre grupper såvel som individuelt med specielle indsatser for den enkelt.

Vi er alle uddannet i ICDP, som sikrer, at vi arbejder professionelt og bevidst med børnenes relationer og samspil – med udgangspunkt i nærvær og anerkendelse. Vi arbejder også bevidst med leg og greb fra det neuroaffektive perspektiv, inspireret af Susan Hart.

Vi har det sikre samarbejde med vores skole – har et fælles AKT-team som vi kan trække på på tværs.

Vi kan således også tilbyde samarbejde på tværs af vores 2 huse (hvis familien ønsker det) med en samlet indsats omkring en familie med børn i flere afdelinger.

Vi har også det gode samarbejde med Kommunen – PPR og trækker gerne og så ofte der er behov herfor deres specialfaglighed ind: psykologbistand, tale/høre konsulent, ergo og fys. -terapeuter.

Vi har faste personer tilknyttet fra kommunen, hvilket giver en dejlig tryk arbejdsro for alle parter såvel forældre, kommunens folk og vores medarbejdere.

I Børnehuset arbejder vi med forudsigelighed, sikre overgange, med faste kontaktpædagoger med ansvar for handleplaner og hverdagspraksis, samt et endeligt ansvar for netværksmøder og samarbejde i øvrigt med eksterne hos lederen.

Vi arbejder for at barnet kan blive hos os, så længe det overhovedet giver mening og er givtigt for barn og forældre. Vi arbejder OGSÅ for en holdbar og positiv alternativ løsning, hvis vi oplever at vi ikke kan magte en opgave eller at samarbejdet ikke er hensigtsmæssigt.

Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Tyvstartertid – Fra Krudtugle til Tyvstarter på vej til skolesamarbejdet

Vores **røde tråd** sikrer vores vigtige arbejde med at følge barnets overgange fra vuggestue hele vejen til 9. kl.

Knudepunkter, der binder Hus og Skole sammen

Den Røde Tråd knyttes sammen i flere knudepunkter: et fælles pædagogisk sprog (systemisk tænkning, fælles AKT-uddannelse, PBL-tilgang), medarbejdere, der arbejder på tværs af Hus og Skole, en boosterordning der starter allerede hos Krudtuglerne/2. klasse og kører hele vejen frem gennem skoletiden.

Efter cirka 3 år i børnehaven som Krudtugle, bliver børnene Tyvstartere – den ældste gruppe i Børnehuset. Fra august til marts tyvstarter de på de aktiviteter og det samarbejde med skolen, der venter forude.

Vi arbejder fra august med at gøre Tyvstarterne bevidste om deres ansvar, som rollemodeller for de yngste og får ligeledes såvel vigtige opgaver og privilegier i den nye rolle. Fra august til marts "tyvstarter" gruppen på de aktiviteter og det samarbejde med skolen, som venter forude – de besøger skolen, de deltager i morgensamling på skolen ugentligt, de aflægger besøg hos den nuværende 0. klasse. Vi faciliterer også møder kommende klassekammerater fra andre børnehuse, de er 2 gange om ugen på Tyvstartertur med rygsæk uanset vejr og vind sammen med en voksen fra børnehaven og en voksen fra Startergruppen, som de begge skal følges med efter 1. april. De bliver gradvist fortrolige med det, der venter.

Klar, parat, Starter

Når foråret kommer, går Tyvstarterne videre til Startertid – den etape på Den Røde Tråd, der forbinder børnehustid med skoletid, inden de i august bliver til 0. klasse.

Startertiden – Fra Tyvstarter til Starter - broen til 0. klasse

Fra 1. april til juli fortsætter børnene som Startere – en forlængelse af Tyvstartertiden og den sidste opvarmning, inden skoletiden for alvor begynder i 0. klasse. Her sammensættes den kommende 0. klasse, hvor børn her fra vores Børnehus møder deres klassekammerater fra andre børnehaver. I denne periode frem til skolestart arbejdes der meget bevidst med relationerne, da

denne gruppe sammensættes af ca. halvdelen af børn herfra Huset og halvdelen fra andre institutioner.

Skolelivet på Feldballe Friskole begynder hos Starterne – et trygt og meningsfuldt overgangsrum mellem børnehave og skole. Hver dag tager de rygsækken på og drager ud i naturen – uanset vejr og vind. Her leges, sankes, laves mad over bål, snittes, saves, bygges og opleves glæden ved at være sammen i det fri. Relationerne opbygges og styrkes. De lærer at hjælpe og at lade sig hjælpe. De starter om morgenen og slutter om eftermiddagen i vores Fritter sammen med de andre ældre børn.

Lidt om vores Boosterordning:

En booster er en tryk ældre kammerat fra skolen, som man knyttes til allerede i børnehuset, eller så snart man lander som Starter på vores skole.

Det er sat i system, så man i realiteten kan være tilknyttet den samme booster hele skolelivet igennem:

I praksis fra Krudtugle til 9. kl.

APRIL	1. april bliver Tyvstartere til Startere (TSFO) og Krudtugler til de nye Tyvstartere. 3. kl. tager imod Starter-børn (som deres boostere) 2. kl. øver sig i boostergerningen f.eks. ved besøg i bhv., oplæsning m. Krudtugler
SOMMERFERIE	
AUGUST	4. kl. er nu boostere for 0. kl. (nuv. Startere)
VINTER	3. kl. øver sig i boostergerningen - f.eks. ved besøg i bhv., oplæsning m. Tyvstartere
APRIL	3. kl. tager imod Starterbørn (som deres boostere)

osv. – osv. – år efter år

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi er som omtalt i meget tæt samarbejde med vores skole, hvilket giver de naturlige overgange og vigtige relationer til kommende lærere, pædagoger og elever lige fra 0. til 9. klasse.

Vi er i tæt kontakt med de landmænd, der har marker der ligger op ad vores børnehus, så vi kan bruge dem som vigtige eksperter på området omkring afgrøder, dyrkning og dyrehold: korn, majs, køer, får osv.

Både Hal og Købmand er borgerdrevet i Feldballe og vi har derfor let adgang og mulighed for at komme og benytte os af begge steder.

Vi er i tæt samarbejde med kirken som også ligger i gå-afstand. Vi samarbejder med vores lokale præst i flere sammenhænge – omkring højtiderne jul, påske, høst osv.

Vi bruger Friland som "baghave" til ugentlige samlinger i Frilandshaven, hvor vi spiser bålmad og har mulighed for mange fine udendørsaktiviteter. Vuggestuen bruger gerne Friland som gå-tur-mål, da der er utrafikerede stier.

Uanset hvilken vej vi går ud i verden har både vuggestue og børnehave ikke længere afstand end at der er både marker, søer, skove og enge indenfor gå-afstand, som vi har tilladelse til at besøge og benytte.

Med bus når vi let til Kalø Slotsruin på længere tur med Tyvstarterne.

Vi har desuden samarbejdsaftale med Maltfabrikken, hvor vi må komme og benytte deres lokaler og bibliotek.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi oplever at der er utroligt meget æstetik i vores arbejde med vores pædagogiske Husplan og dennes års-cyklus - hent husplan via link [Forældreinfo for børnehuset | Feldballe Friskole & Børnehus](#)

Vi arbejder ekstremt meget udenfor under åben himmel – med og i vores have.

Børnene er selv med til at etablere vores ude-verden og ser den vokse op, både i vuggestuen og børnehaven.

Senere på året er de selv dem, der høster, tømmer bedene og oplever forskellen.

De præparerer vores grøntsager til og præsenterer dem derefter i madretter, som serveres ved bålstedet.

De bruger selv helt bevidst samtlige sanser i læringsmiljøet udendørs.

Nøjagtigt som vi altid lægger op til i vores PBL affyringer.

I Huset:

Vi arbejder meget med fotodokumentation af DET VI VANDER VOKSER.

Der hænger derfor på vægge og ligger i mapper omkring os billeder tilgængelige, som en slags bevismateriale og ekstra hukommelse for børnene på hvad væksten egentlig er ... og hvor hurtigt udviklingen sker.

Hele Huset er ligeledes dekoreret med fotos af vores processer omkring de fremvisninger vi er værter for.

Vi har nogle ret snævre lokaler til vores børn – de er derfor gjort bevidste om hvordan det er godt at opføre sig hhv. indendørs og udendørs.

Vi spiser næsten altid nogle gange alle, nogle gange en enkelt gruppe udendørs i ro: med både gumletid og fortælle tid.

Vi arbejder med at gøre det muligt med få midler at indrette mindre kroge i vores indendørs rammer for at gøre det muligt og attraktivt at sidde med mange forskellige småsysler i mindre afdelinger.

Vi laver rum i rummene ved at dele vores rum op med madrasser, som mobile rumdelere.

I vuggestuen:

Udendørs har vuggestuen dels legehuse, græsområde og en flisegård med sandkasse og mulighed for at køre med scootere og løbecykler. Vi spiser gerne ude med de ældste.

Vi har høje stole og spiseborde hvor vi er i øjenhøjde med børnene under måltidet eller i aktiviteterne

Vi har områder inde i vuggestuen, der appellerer til de mindste med madrasunderlag og gode muligheder for at lege siddende og kravlende.

Vi har en køkkenkrog med trælegetøj til madlavning.

Vi har en vinkebænk som vi alle bruger i den tidlige morgenstund.

I børnehaven:

Køkkenet er et naturligt samlings/aktivitets- knudepunkt – hvor morgenens forberedelser til dagens aktiviteter ofte foregår. Det særligt dejlige dér, er at kunne arbejde i naturlig øjenhøjde med børnene.

I køkkenet er der arbejdsborde til at tegne og modellere ved, det er også typisk i køkkenet ved det store lave bord at lego-byggerierne foregår på en dejlig støjdæmpende voksdug.

På stuen er der indrettet forskellige områder til tilgængelige legesager og aktiviteter.

Der er læsehygge i sofa og på den store madras med bøger indenfor rækkevidde. Der er dukker, biler og dyr dertilhørende tæpper tilgængelige.

Vi har etableret en **dukkekrog** (inddrog ½ delen af vores p-stue) da der var udtalt børnebehov for at kunne lege *"Hej Skatter"* i et mindre lokale.

De seks læreplanstemaer

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

"Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Vuggestuebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets mulighed for med omtanke, respekt for og altid med fokus på rummelig plads til forskellighed

- at udfolde sig i en tryk relation til de voksne i vuggestuen
- at udforske sin egen identitet ud fra egen erfaringsverden
- at blive udfordret på *hvad jeg vil* og *hvad jeg kan*

Det har vi nået når barnet:

- generelt møder tryk og glæde hver dag i vuggestuen
- viser interesse for, glæde ved og stolthed over selv at handle
- viser eget initiativ, tør prøve og tør fejle uden at give op

Vi vil arbejde med det ved:

- at sørge for at hvert barn har en fast tilknyttet kontaktperson fra start
- at engagere os i hvert enkelt barns udvikling
- at opmuntre, anerkende og motivere barnet

Vores opgave er:

- at sætte god tid af til hver enkelt barn i indkøring
- at tage ansvar for at skabe den relation der kan bære den videre udvikling.
- at finde nærmeste udviklingszone for barnet
- at udfordre barnet til at prøve selv før vi handler for dem
- at arbejde bevidst ud fra at der er læring i alt og i alle situationer.
- at sætte ord på og italesætte alt
- at huske på ikke at gøre tingene for dem
- at skabe rummet for den galoperende udvikling
- at følge trop med barnets udvikling
- at fejre selvhjulpenhed
- at give videre til forældrene, at det barnet gør med den voksne i dag, gør barnet selv i morgen.

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Børnehavebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets muligheder for med omtanke, respekt for og altid med fokus på rummelig plads til forskellighed

- at udfolde sig frit
- at udforske omverdenen
- at blive udfordret til at gøre egne erfaringer og høste af dem.

Det har vi nået når barnet:

- tror på egne evner og kompetencer
- selv tager initiativ til at betræde ukendte stier.
- viser interesse og forståelse for hvordan egne handlinger påvirker andre.

Vi vil arbejde med det ved:

- at have POSITIVE FORVENTNINGER til barnet
- at stille udfordringer til barnets nærmeste udviklingszone
- at fremhæve og rose positive handlinger hvor barnet viser selvrefleksion/selvindsigt/har lært noget om sig selv i forhold til andre.

Vores opgave er:

- at hjælpe barnet til at kunne aflæse, lytte - og sætte ord på mimik, kropssprog i situationen/legen/konflikten: *"Se hun græder, det gør ondt når du slår på hende. Hun bliver ked af det, tror jeg"*
- at sørge for at barnet oplever, at vi tror på dets evner/kompetencer og mærker at vi hylder initiativ eller forsøg derpå.
- Vi ønsker fordomsfrie børn, at afmystificere og undgå berøringsangst i fht alle aldre, handicappede, sociale og kulturelle forskelligheder.
- at følge børns spor og idéer - være nysgerrig som voksen og tydelige rollemodeller.
- at tage udgangspunkt i det barnet mestrer, i barnets potentiale, udviklingstrin
- at anerkende og rose med stor bevidsthed omkring forskellen på selvtillid og selvværd.
- at give plads til fordybelse, vi opfordrer til engagement og deltagelse.
- at anerkende behovet for at sætte grænser og støtte barnet til at kunne regulere egne følelser.
- at skubbe til lyst og nysgerrighed og fejre selvhjulpenheden

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

SOCIAL UDVIKLING

Vuggestuebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets muligheder for:

- at barnet føler sig som en del af et fællesskab, tør tage og give plads i det
- at de oplever at blive accepteret som den de er.
- at kunne skabe relationer til andre børn

Det har vi nået når barnet:

- selv opsøger og deltager i fællesskabet
- inviterer andre ind i fællesskabet
- spørger efter et andet barn, der er fraværende

Vi vil arbejde med det ved:

- at invitere børn ind i voksen-skabte fællesskaber med tydeligt nærvær
- at italesætte barnets arbejde med relationerne
- at give barnet medindflydelse i fællesskabet

Vores opgave er:

- at sørge for at barnet føler sig velkommen til enhver tid i vuggestuen.
- at sætte en leg i gang og få barnet med
- at opfordre til at være sammen om noget fælles tredje
- at få barnet til at føle sig betydningsfuld
- at facilitere situationer hvor et barn kan hjælpe et andet
- at sørge for at give opgaver der gør noget godt for andre
- at italesætte værdsættelse af det andre gør for én
- at undersøge hvor begynder du og hvor slutter jeg.
- at angive forklaring på hvad er dit og hvad er mit
- at sætte grænser
- at øve turtagning og at deles om
- at angive alternativer til uheldige situationer.
- at sætte ord på hvad det er barnet søger
- at prikke til den spirende empati

- at øve behovsudsættelse

SOCIAL UDVIKLING

Børnehavebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets muligheder for

- at indgå i sociale fællesskaber på tværs af køn, alder og kultur.
- at opsøge og være i ligeværdige relationer
- at udvikle sin empati

Det har vi nået når barnet:

- trives i fællesskabet
- har etableret kontakt, har knyttet bånd og fastholder venskaber
- kan relatere andres oplevelser til egne erfaringer

Vi vil arbejde med det ved:

- at guide børn i fællesskabet - sætte dets styrker i spil, så de bliver set af de andre.
- at lade ældre/mere modne børn hjælpe de yngre/mindre modne.
- at sætte ord på det der sker mellem dem i relationen

Vores opgave er:

- at lære børnene at være en del af noget større - et fællesskab.
- at vise dem styrken i og glæden ved det - ved at tage ansvar for det der sker i fællesskabet: voksenstyrede og strukturerede aktiviteter.
- at stå ved siden af fællesskabet og lade børnene øve sig i at styre det selv.
- at sætte ord på følelser; dels mens det sker, dels i tænkte eksempler: *"Hvad tror I der er sket? Har I mærket noget/prøvet noget der fik jer til at føle/have det sådan?"*
- at lade barnet relatere til egen oplevelser og lade barnet dele sin erfaring og viden.
- at have fokus på den gode historie.
- at opfordre forældre til at hjælpe ved at lave legeaftaler med andre end dem barnet plejer
- at snakke med børnene om *"hvad er en god ven - og at være uenig med en ven"*
- at arbejde med konflikthåndtering dels konkret i de enkelte tilfælde og dels i tænkte situationer.
- at se forskelligheder som ressourcer: Vi går ind for "forskelsbehandling" fordi børn er forskellige, med forskellige ressourcer og kompetencer.
- at arbejde samtidigt også med demokratisk dannelse med flertalsbeslutninger ved simple afstemninger

- at lære børnene at der er forskel på graden af medindflydelse: Hvem bestemmer hvad, hvornår?
- Selvbestemmelse/medbestemmelse ift. madpakken f.eks.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

KOMMUNIKATION OG SPROG

Vuggestuebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte

Barnets muligheder for:

- i ro at kunne give udtryk for sine behov til den voksne
- i interaktioner og relationer at udvikle det nonverbale til det verbale sprog.
- at kommunikere med både børn og voksne

Det har vi nået når barnet:

- oplever at blive hørt og føler sig forstået
- øver sig i at sætte ord på og tør fejle
- viser vilje til at kommunikere med de andre børn

Vi vil arbejde med det ved:

- konstant at søge forståelse og afkode signaler
- at tage ansvaret for kommunikationen
- at være tydelige rollemodeller - tale med og ikke til børnene

Vores opgave er:

- at kunne afkode det nonverbale

- at italesætte alt det barnet gør og det vi gør
- at gentage de ord barnet selv sætter på
- at spille dum - så de selv husker at sætte ord
- at finde ord i barnets følelsesliv - "se på din kammerat, hvad tror du?"
- at lære dem at spørge "må jeg være med?" - og at kunne svare
- at stille dem opgaver - som de kan magte
- at læse bøger, rime, sige remser
- at synge
- at lege mundmotoriske lege
- at lege rollelege med børnene

KOMMUNIKATION OG SPROG

Børnehavebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets muligheder for

- at udvikle sig sprogligt - og styrke de kommunikative kompetencer,
- at kunne aflæse og oversætte andres kropssprog/mimik/gestik
- at kommunikere i interaktioner og relationer med både børn og voksne

Det har vi nået når barnet:

- kan modtage og forstå kollektive beskeder
- i ro kan give udtryk for sine behov til den voksne
- kan lytte, forstå og respondere relevant.

Vi vil arbejde med det ved:

- at hjælpe dem med at sætte ord på følelser og tanker
- at øve turtagning
- at tydeliggøre at man kan og skal bruge sine ord også i konflikter

Vores opgave er:

- at være gode rollemodeller med en positiv dialog de voksne imellem
- at tale med forældrene MED børnene, når børnene er til stede
- at tale med forældrene OM børnene, når børnene ikke er der
- at kommunikere ligeværdigt med børnene
- at være tydelig omkring brug af humor
- at hjælpe med at sætte ord på hverdagen og handlinger

- at huske børnene på at sige, hvad de tænker ellers kan andre ikke vide det
- at dyrke den dialogiske læsning
- at sætte ord på alt
- at finde overbegreber
- at lege med ord og betydninger
- at lade børnene tale på skift i større samlinger
- at vise børn tydeligt at man afventer og ikke afbryder

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Vuggestuebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets muligheder for

- at skabe bevidsthed om og forståelse af egen krop
- at styrke den motoriske udvikling - fin og grovmotorisk
- at udfolde og udvikle sanseapparatet

Det har vi nået når barnet:

- spontant viser bevægelsesglæde og bliver glad når vi skal på tur
- færdes trygt, udviser gå-på-mod og vedholdenhed.
- udforsker balancen mellem mod og egen begrænsning

Vi vil arbejde med det ved:

- at observere, registrere og skubbe til barnets udvikling - fin- og grovmotorisk
- at præsentere barnet for forskellige steder og måder at bruge sin krop på
- at styrke, udfordre og italesætte de forskellige sansers brug

Vores opgave er:

- at være bevidste om ikke at stoppe dem af frygt for hvad der kan ske.
- at genkende og hjælpe med at regulere høj og lav energi, den indre og den ydre.

- at sætte tid af til både fri udfoldelse og planlagte bevægelsesaktiviteter
- at sætte tid af til at lade barnet finde ro i den voksnes nærvær og fysiske nærhed
- at styrke bevægelsesglæden
 - at kravle, gå, danse, løbe, cykle, klatre osv
- at udfordre dem for forskellige underlag, forhindringer og omgivelser
- at styrke finmotorikken
 - at male, tegne, gribe, ælte, forme osv
- at styrke de forskellige sanser
 - at se, lytte, smage, lugte, føle osv
- at udfordre dem med forskellige materialer, sanseindtryk og oplevelser
- at opfordre til at barnet udforsker balancen mellem mod og begrænsning
- at italesætte og styrke konsekvensberegning

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Børnehavebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets muligheder for

- at opleve krops- og bevægelsesglæde i både ro og aktivitet
- at sanse og blive fortrolig med egen krop og kroppens funktioner
- at blive motorisk selvhjulpen

Det har vi nået når barnet:

- færdes trygt, sikkert og udviser gå-på-mod og vedholdenhed.
- udviser glæde ved at bruge kroppen og dens sanser
- viser stolthed over at magte både fin- og grovmotoriske udfordringer.

Vi vil arbejde med det ved:

- at gå forrest i aktiviteter, der styrker bevægelses- og sanseapparatet
- at observere, registrere og skubbe til barnets udvikling fin- og grovmotorisk
- at guide barnet til selvhjulpenhed

Vores opgave er:

- at være gode rollemodeller - give udtryk for glæde ved bevægelse og sansning
- at indrette hverdag, Hus og Have således at omgivelserne tilgodeser og udfordrer kroppens grovmotoriske bevægelsesfunktioner og sanserne.
- at prioritere tid til bevægelseslege / gymnastik / rytmusik osv.
- at lege MED på legepladsen

- at facilitere mindfulness, afspænding og yoga
- at opfordre til leg: klatre-hæk, jordbjerg, cykelbane, balancebaner, vandbaner, rutsjebaner, gynger, hængesøjler, sandleg
- at guide i påklædning - selvhjulpenhed er god motorisk træning.
- at styrke motorik og balance når man tager tøj på
- at gennemføre årlige tilbagevendende aktiviteter, cykeldag, motionsdag
- at gennemføre finmotoriske aktiviteter:
 - perleleg, tegne, male, klippe, hjemmelavet modellervoks
- at gå forrest i sansning: ved at smage på, dufte til, røre ved - lytte til naturen

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Vuggestuebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets muligheder for

- at styrke bevidstheden omkring natur og viden om naturens cyklus
- at handle undersøgende og nysgerrigt
- at opnå forståelse for egen oprindelse og respekt for liv

Det har vi nået når barnet:

- kommenterer det vi oplever i naturen
- tager sig tid til fordybelse og nysgerrigt undersøger det vi møder
- forfølger "et spor" og ønsker at løse gåden: "hvor kom dét fra"?

Vi vil arbejde med det ved:

- italesætte og tydeliggøre årstidernes skift
- italesætte og vise respekt for og forskel på det levende og det døde
- fastholde tid til fordybelse - at gå forrest og forfølge "et spor"

Vores opgave er:

- at være bevidste rollemodeller, som uforskrækkede indgyder en sund nysgerrighed
- at vise omsorgsfuldhed for alt levende
- at udvise respekt for liv såvel som ting

- at tage dem med på tur
- at give tid til fordybelse
- at behandle det vi "låner" i naturen ordentligt
- at sætte levende dyr fri når vi har set på dem
- at italesætte forskel på legetøj/ i legen og levende væsner/ i virkeligheden (f.eks. bamsen/katten)
- at lære dem hvad skrald er og hvor det hører til - dyrke skraldeture
- at bygge noget op i forskellige materialer
- at lade dem deltage i næsten alt
- at undersøge udviklinger: fra is til vand / fra frø til spirer / brædder til reol osv.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Børnehavebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets muligheder for

- at opsøge oplevelser i naturen
- at forstå årstider og naturens cyklus
- at eksperimentere med forskellige materialer og udfordre egne sanser

Det har vi nået når barnet:

- udvikler forståelse og respekt for, samt viser hensyn for natur og miljø
- viser opmærksomhed på verden omkring os og nysgerrighed på liv/død
- udviser lyst til at forfølge "spor" og udfordrer egne sanser

Vi vil arbejde med det ved at:

- italesætte og arbejde med årstidernes skift.
- vise respekt for og italesætte forskel på det levende og det døde
- fastholde tid til fordybelse - at gå forrest og forfølge "et spor", finde svar

Vores opgave er:

- at bruge årstidens gang til at forklare cyklus
- at tage på ture - de nære og langt væk
- at udvise respekt for liv
- at give tid til fordybelse
- at undersøge ALT vi finder på legepladsen og vores ture
- at skelne mellem skrald og forgængeligt affald
- at affaldssortere f.eks. at besøge genbrugsstation

- at iscenesætte “dagens vejrmænd”
- at lege naturbanko
- at sortere i former, farver, størrelsesforhold, beskrivelser
- at tage på skraldetur
- at italesætte liv og død
- at så, vande, passe og høste
- at fange, passe, passe på og sætte fri !

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet."

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Vuggestuebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets muligheder for

- at få indtryk, give udtryk og sætte aftryk (proces/produkt)
- at være i et fællesskab med traditioner på tværs af kulturer
- blive stimuleret på fantasi og kreativitet

Det har vi nået når barnet:

- udtrykker sig frit og lader sig inspirere
- viser (gensyns-) glæde v. kulturen og traditionerne i Huset
- interesserer sig for både at tænke og udtrykke sig kreativt

Vi vil arbejde med det ved:

- at anerkende forskellige udtryksformer
- at dyrke, forklare, fastholde og udvikle vores traditioner
- at stimulere deres fantasi og inspirere til kreativitet i både bundne og frie aktiviteter

Vores opgave er:

- at invitere forældre ind i fællesskabet på tværs af og med respekt for kulturforskelle.
- at festligholde fødselsdage

- at fejre højtider med forskellige aktiviteter
- at markere overgang til børnehave
- at lade dem få indtryk af forskelle på udtryk (proces)
- at lade dem få deres aftryk af udtrykkene med sig hjem (produkt)
- at lege rollespil og dukke/bord-teater
- at synge sanglege
- at lave dramaforløb med forskellige tilgange
- at filme børnene
- at lade dem opleve at være en del af et større fællesskab med børnehaven f.eks.
- at lade børnene veksle mellem kvalitet og kvantitet

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Børnehavebarnet

Det pædagogiske miljø skal understøtte:

Barnets muligheder for

- at opleve forskellige former for fællesskaber, hvor børnene oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier
- at være deltagende i forskellige varierende kulturelle begivenheder
- at anvende forskellige materialer, redskaber og medier som stimulerer fantasi, kreativitet og nysgerrighed

Det har vi nået når barnet:

- inspireres fordomsfrit af indtryk, udtrykker sig frit og sætter aftryk (proces og produkt)
- viser (gensyns-)glæde ved og respekt for kulturen og traditionerne i Huset
- interesserer sig for både at tænke og udtrykke sig kreativt

Vi vil arbejde med det ved:

- at anerkende og dyrke forskellige udtryksformer med børnene
- at dyrke, forklare, fastholde og udvikle vores traditioner
- at stimulere deres fantasi og inspirere til kreativitet i både bundne og frie aktiviteter

Vores opgave er:

- at invitere forældre ind i fællesskabet på tværs af og med respekt for kulturforskelle.
- at festligholde fødselsdage
- at fejre højtider med forskellige aktiviteter
- at markere overgang til skole
- at deltage som publikum i forskellige kulturelle tilbud

- at lade os inspirere f.eks. fra aktiviteter på skolen - morgensamlinger, teater ...
- at være bevidste om vores valg af værdier/kultur i Huset
- at bruge lokale kulturtilbud som skole, kirke, kirkegård, bibliotek, teater
- at lade dem få indtryk af forskelle på udtryk (proces)
- at lade dem få deres aftryk af udtrykkene med sig hjem (produkt)
- at lave dramaforløb med forskellige tilgange
- at lade dem opleve at være en del af et større fællesskab med skolen v. højtider, div. fejringer, teater, Ree Park-tur osv
- at lade børnene veksle mellem kvalitet og kvantitet

Evalueringskultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske

En evaluering, der giver mening

Ud fra de 6 læreplanstemaer har vi udviklet vores eget evalueringsmateriale, som sikrer, at arbejdet med det enkelte barns udvikling altid tager afsæt i de mål, vi skal leve op til ifølge den styrkede læreplan – uden at det går ud over legen og glæden.

Så undervejs i arbejdet med at evaluere børnene, er processen samtidigt en evaluering af vores eget arbejde, da skemaerne er bygget op på baggrund af vores egne mål for indsatsen sat op i læreplanstemaerne. Det giver mening for os

[Forældreinfo for børnehuset | Feldballe Friskole & Børnehus](#)

Samtlige projekter bliver evalueret først på afdelingernes stuemøder og senere fælles på P-møder.

Hertil bruger forskellige former for Skema til Handling

Find Skema til Handling på [Forældreinfo for børnehuset | Feldballe Friskole & Børnehus](#)

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi arbejder målrettet med evalueringen af vores arbejde bl.a. vha. denne model som vi selv har skabt.

Find Evalueringsplan til PBL på [Forældreinfo for børnehuset | Feldballe Friskole & Børnehus](#)